

Voorjaarsnota 2025

Inbreng 30 juni 2025

Datum 30 juni 2025
Auteur Ben Schulte

Voorzitter

Terwijl er in Oekraïne, Gaza, Soedan en Jemen oorlogsgeweld is, worden we nu als raad gevraagd iets te vinden van de maatregelen in deze voorjaarsnota, soms maar ter grootte van enkele duizenden euro's. Hoe groot kan het contrast zijn.

Niettemin doen we lokaal wat we kunnen vanuit dezelfde waarden als waarmee we de wereld beschouwen.

Dat is voor GroenLinks (-PvdA) een rechtvaardige samenleving, waarin onze idealen van gelijkwaardigheid, een gezonde planeet en vrijheid gerealiseerd zijn. Solidariteit is daarbij de leidraad die alles verbindt, de voorwaarde om die idealen te bereiken.

De voorjaarsnota van Westervoort beschouwen we dan ook met een blik naar de toekomst, de lange termijn. Westervoort is dan, wat ons betreft, een veerkrachtige gemeenschap in een goed georganiseerde gefuseerde gemeente De Liemers. En in brede gemeenschappen moet je investeren, zoals directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau Karen van Oudenhoven¹ betoogt: *'Sociale steun is een van de belangrijkste bronnen van veerkracht'*. [einde citaat] Keuzes die we nu maken moeten we daarom doen ten gunste van de brede gemeenschap.

Overigens, als een zijpaadje: Dat betekent ook dat het ontwikkelen van brede gemeenschappen ook bij ruimtelijke plannen het uitgangspunt zou moeten zijn. Ons advies aan het college in dit verband is dan ook om bij de nieuwe planvorming van het gebied rond Nieuwhof en Rozet uit te gaan van de gewenste maatschappelijke functies en daar de ruimtelijke plannen op te baseren. Wethouder Kaper zou haar collega Derksen en zijn ambtelijk team daarom nu meteen moeten betrekken. Ik hoor graag de reactie van beide wethouders.

[terug naar de voorjaarsnota]

De beslispunten 1 tot en met 3 van de voorjaarsnota gaan over de zogenaamde autonome ontwikkelingen en urgente investeringen dit jaar met ook effect op komende jaren. Daar gaan we mee akkoord.

De andere beslispunten gaan over de op te stellen begroting van 2026 en volgende. De wensen en speerpunten van beslispunt 4 ondersteunen we.

Maar de situatie om tot een sluitende begroting 2026 te komen, is sinds vorige week dinsdag in financieel opzicht sterk veranderd, gelukkig in positieve zin.

¹ De Volkskrant 28 juni 2025, pagina 2-3 van zaterdagkatern

Inhoudelijk is er echter niet veel verschil. We willen allemaal dat ons dorp een hechte gemeenschap blijft met goede basisvoorzieningen voor iedereen, dat de leefomgeving gezond is, dat er hulp is voor onze inwoners die door omstandigheden moeite hebben met het dagelijks leven en dat we door kunnen met de nodige ontwikkelingen in ons dorp.

Voor GroenLinks-PvdA betekent dit concreet dat we bijvoorbeeld het armoedebeleid in stand houden, dat de bibliotheek vaak genoeg open is, de jongerencoaches bij Creon hun werk kunnen doen, dat mantelzorgers steun krijgen, de openbare ruimte groen genoeg is, de kinderboerderij open blijft en de wachtlijst voor aanvragen WMO en jeugd niet te lang is.

In dit verband, voorzitter, een vraag tussendoor: Wat gaat onze wethouder doen aan deze wachtlijst, die volgens de Gelderlander van afgelopen zaterdag in Duiven al 5 maanden is, en waarvan ik hoorde dat die Westervoort net zo schrijnend lang is? Klopt dat?

Deze basisvoorzieningen in ons dorp zijn essentieel: dat geheel is de zogenaamde sociale en fysieke infrastructuur van het dorp. Daarop moeten we niet bezuinigen, want dat heeft meestal effecten die op de lange termijn meer nadelen opleveren dan nu op de korte termijn een klein financieel voordeel. Penny-wise- pound foolish noemen de Engelsen dat en die uitdrukking hebben we de afgelopen jaren al regelmatig in de mond moeten nemen bij bezuinigingsrondes.

Veel activiteiten doen we samen met buurgemeenten en over tarieven en bijdragen zijn afspraken die in gezamenlijkheid genomen zijn. We vinden het belangrijk dat we ons aan die afspraken houden. Doen alsof je je daar eenzijdig aan kunt onttrekken vinden we niet realistisch.

Met deze criteria hebben we de lijst met 34 bezuinigingsvoorstellen van het college beoordeeld. In de commissie hebben we onze twijfels gedeeld over een groot aantal ervan en daarover bleek behoorlijke overeenstemming met het inzicht van de andere fracties.

Naarmate er meer inzicht kwam over de effecten van bezuinigingsmaatregelen werden er al meer geschrapt en werd de lijst met acceptabele maatregelen korter. Ik vermoed dat dat proces nog doorgaat, ook na vandaag.

Wij doen daarom via een motie een voorstel voor een verder proces en hebben ter illustratie een alternatief lijstje met zo'n tien bezuinigingsmaatregelen zonder nadeel, denken we.

Dat zijn dan efficiëntie-maatregelen en kostenposten die structureel onderbesteed worden of die op een andere manier kunnen worden bekostigd; dat telt op tot ongeveer een kwart miljoen.

Meer daarover bij de bespreking van de amendementen en onze motie.

De grootste discussie in de commissie bleek te gaan over het financiële doel van de maatregelen. Niet alleen een sluitende begroting 2026, maar ook nog voldoende vet op de botten voor onzekere tijden. Maar hoe hoog moet die buffer zijn?

In de commissie hebben we daarom gewezen op een degelijke risico-paragraaf, die de basis vormt van het bepalen van de noodzakelijke buffer. De wethouder reageerde dat die paragraaf niet actueel is en dat die voor de begroting geactualiseerd zal moeten worden.

We kunnen daarbij ook kijken hoe we tot een gewenste buffer kwamen in de tijd dat we via een herstelplan aan het preventief toezicht ontkwamen.

Het doel in die tijd was een buffer van ongeveer 1,5 keer het gewogen totaal van de financiële risico's, de zogenaamde weerstandsratio². Wat ons betreft is dat de route die we moeten volgen. En zo hebben we dat ook in de motie verwoord.

² Zie presentatie 18 januari 2021: doel herstel: korte termijn buffer M€2 (ratio 1,3) langere termijn M€4

En wat betekent dat nu concreet?

Ten eerste:

We horen graag van de wethouder dat er bij de begroting een degelijke risico-paragraaf komt, beter dan die van vorig jaar, die uitkwam op een totaalrisico van ca M€3. Daarbij stond (pagina 65 begroting 2025) dat de risico's voor Westervoort Noord en ontwikkeling Centrum nog niet kwantificeerbaar zijn. Een dergelijk voorbehoud willen we niet in komende begroting zien. Kan de wethouder dat toezeggen?

Ten tweede

Kunnen we nu wel al een grove schatting maken van de benodigde buffer? De jaarrekening over 2024 is nog niet gereed, maar we hebben afgelopen vrijdag gehoord dat daar een financieel voordeel van ongeveer 1 miljoen uitkomt, met een onzekerheid van een kwart miljoen plus of min. Dat betekent dat de algemene reserve eind dit jaar op ruim 5 miljoen uitkomt. Als daar dit jaar en de komende twee jaar steeds een miljoen bijkomt zal dat waarschijnlijk een voldoende hoge buffer opleveren om weerbaar te zijn voor de geschatte risico's.

Dat betekent dat, volgens ons voorstel, hopelijk in het geheel geen belastingverhoging nodig zal zijn. En dat staat in onze motie.

Dat alles wel onder de voorwaarde van een degelijke risico-paragraaf zonder voorbehouden.

Met deze financiële meevallers zullen we de amendementen van de coalitiepartijen ook steunen, want die vallen binnen onze voorstel.

Ons voorstel valt voor de gemeenschap van Westervoort zelfs beter uit en hoeft in deze situatie waarschijnlijk helemaal niet tot belastingverhoging te leiden. Ik roep de coalitiepartijen dan ook op om ook onze motie te steunen, die vooral een procesvoorstel is.

Dat alles voor een veerkrachtige sociale gemeenschap Westervoort, waarbij solidariteit het onderliggende cement is.

Tot zover, voorzitter

Het beeld van de voorjaarsnota cf voorstellen GroenLinks-PvdA		2025	2026	2027	2028	2029
Saldo van de voorjaarsnota voor dekkingsmaatregelen		€ 643.356	€ -936.000	€ 107.393	€ -120.100	€ 471.533
gevolgen meicirculaire		€ 454.469	€ 2.039.779	€ 1.806.009	€ 234.708	€ 25.971
Effecten van voorlopig goedgekeurde kostenreductie	GL-PvdA-aangepast		€ 260.000	€ 264.000	€ 259.000	€ 244.000
Effecten van voorlopig goedgekeurde belastingen	9/15 maal voorstel B&W		€ 457.265	€ 457.265	€ 457.265	€ 457.265
Saldo van de voorjaarsnota na dekkingsmaatregelen		€ 1.097.825	€ 1.821.044	€ 2.634.667	€ 830.873	€ 1.198.769
zonder belastingverhogingen		€ 1.097.825	€ 1.363.779	€ 2.177.402	€ 373.608	€ 741.504
Verloop algemene reserve, obv najaarsnota dec 2024 in k€	jaar 2024	jaar 2025	jaar 2026	jaar 2027	jaar 2028	
stand per 1 januari	2.404	4.137	5.137	6.235	7.599	9.776
resultaat voorafgaand jaar erbij, zonder belastingverhoging	1.791	1.000	1.098	1.364	2.177	374
onttrekking bestuur 2024	-58					
stand per 31 dec, zonder belastingverhogingen	4.137	5.137	6.235	7.599	9.776	10.150